

izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek
ob 4. uri popoldne ter stane po pošti
v Gorici na dom pošiljajo:

vse leto . . . . . 15 K
3/4 . . . . . 10 „
1/2 . . . . . 5 „

Številke stanejo 10 via.

„SOČA“ ima naslednje izdajne priloge: „Običajni
letni „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in
„Kažipot po ljubljani in krajskih mestih“, dalje dva-
krat letno „Vozni red železnic, parnikov in poštne
ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici
7. l. nadstr. v „Goriški Tiskarni, A. Gabršček
naročila brez dopolne naročnine se ne oziroma
v postavnice se računijo po Petit-vrstah če
1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. —
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
vsebinsko oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglašje plačati loco Gorica

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katero ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravnishtvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski
ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos
Verdi, Peter Krehelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopališni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovanški
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič
na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Zatajen program?

Kakor dolga nit se vleče po kle-
stih trobilih trditvah, da so napred-
ci za časa volilne borbe zatajili svoj
program ter se kazali take, kakoršni
so v resnici.

Ali je to res? Ne, ni res, marveč
krikaina trditvah je le ena glavnih la-
žnih dolgi verigi lažij in obrekovanj
klerikalne stranke.

Naprednjaki niso čisto nič zatajili
svojega programa, ampak so se boje-
vali prav na stališču tega programa.

Kaj pa je v programu? So ljudje,
v gostilnah največ vedo in ki trdijo,
da ima narodno-napredna stranka v
programu razporoko! Taki veliki poli-
tični sploh nikdar čitali niso programa,

prerešeta pa ga takisto brihtno,
da se mora človek, ki jih slučajno po-
stane pa kaj ve, prijeti za glavo. Naša
stranka nima v svojem programu niti
razporoke. Samo „Soča“ in

„Primorec“ sta svoj čas razlagala, kaj
je razporoka, ker so že takrat kleri-
kalci nesramno lagali o razporoki ka-
kora tudi ob volilni borbi. Tu so trdili,
da ker sta napredna lista pojasnjevala,

da je pravzaprav razporoka, je na-
predna stranka za razporoko. Iz raz-
pore v „Soči“ in „Primorecu“ so napra-
vili mnjenje cele stranke — včasih, ka-
kora kaže, pa pomilujejo stranko, češ,

da niti svojega glasila nima, da je
„Soča“ le privatno podjetje Gabršče-
vevo. Kdor ima oči, vidi, kako prefri-
vano so postopali klerikalci gledé raz-
poroke proti napredni stranki, vidi pa

da ni nikdo nič grešil proti pro-
gramu stranke, če je morda kje kdo
rekel, da je proti razporoki. Tu prihaja
v poštev določba v organizacijskem

statutu, da o tako važnih vprašanjih
odločuje zbor zaupnikov in poslanci se
morajo ravnati po sklepu tega zbora.

Svobodna šola! To je bila tudi
kost, katero so glodali ter jo premeta-
vali s konca v konec ust, pa kričali
in lagali, da je bil škandal velikansk.
In kaj je s to svobodno šolo? Svobodna
šola ni brezverska. Ker stoji stranka
na stališču narodne avtonomije, teži
naše stremljenje za idealom, naj vsak
narod skrbi za svoja kulturna ognjišča
po svoji volji, neodvisno od države in
konfesije. Šola naj bo res le učilnica,
ne pa da jo imata klerikalizem in biro-
kratizem v svojih jednako črnih pesteh.
Naš narod je katoliški. Umevno je samo
po sebi, da se ima učiti tudi verouk v
šoli. Ali ta naj se uči, ne pa da se lasti
hierarhija šole, hoteč imeti nad njo vso
oblast. Duhovnik ima verouk v šoli in
kar je v tesni zvezi s tem, drugega pa
nič. Kakor smo proti hierarhiji, tako
smo proti birokraciji. — Stremljenje
stranke, stoječe na stališču narodne av-
tonomije, gre za tem, da birokracija in
hierarhija nimata izvrševati najmanjše
nadzorovalne oblasti nad šolo in učitel-
stvom. Ljudstvo, ki bo šole snovalo
in vzdrževalo, poskrbi tudi za potrebno
nadzorstvo, da bo dobra šola in bo
učiteljstvo izpolnjevalo prevzeto dolž-
nosti. Kaj je torej tu brezverskega? In
če se je tako razlagalo svobodno šolo,
kakor na shodu zaupnikov in drugače
v javnosti, kdo je potem tisti, ki je zatajil
program narodno-napredne stranke?
Če imajo kje drugodi po svetu dru-
gačne namene s svobodno šolo, to nas
nič ne briga. Za presojo svobodne šole
v programu narodno-napredne stranke
je merodajna razlaga, ki je izšla iz te
stranke, ki je odobrena od stranke, ki
je pa tudi javnosti znana; le klerikalci
so preobrnil smisel, da so mogli za-
grabiti za novo nepoštено sredstvo, ka-
teroto so najhujše vihteli v volilnih bojih.

Kdo je torej tajil program? Kdo
se je skrival in hlinil?

Na napredni strani nihče, pač pa
je bilo dosti tajejnja na klerikalni
strani.

Klerikalni kandidat Fon ni bil
klerikalec. Kako je bil ponosen na to,
da je bil predsednik akademičnega
društva „Triglav“ v Gradcu, katero je
bilo vedno narodno in napredno. Ko so
ugibali, koga naj postavijo za kandi-
data v goriški okolici, so klerikalni ko-
lovodje očitali Fonu, da je liberalec,
cinik, človek, ki ne hodi v cerkev in k
spovedi. Mož je moral obuditi generalni
kes, moral se je spreobrniti, zatajiti,
na to še le je bil proglašen kandidatom
klerikalne stranke. Ko je bil izvoljen,
mu je stopil na tilnik brezdomovinec
Šusteršič, in nek dan jega Fona ni
več. —

Črni Peter iz Bukovine poprej
tudi ni bil klerikalec. Morda sedaj tudi
ni več. Zatajiti pa se je moral, da je
postal kandidat farovžev. Po Krasu je
hodil ter se delal, kakor je kazalo. V
farovžu in med farovškimi priveski je
bil strašen katoličan, med naprednjaki
pa mu je začelo tolči v junaških prsih
napredno srce, in migal je z jezikom,
trdeč, da ni klerikalec.

Tako sta se ta dva tajila. Kaj
pa Gregorčič? Don Antonio se je zatajil
že pred leti.

Ti ljudje so tavalili okoli ter govorili
in se kazali, kakor je bilo bolj prav. Da
bi zatajili kak program, tega seveda
niso storili, ker sploh nobenega nimajo.

Nasproti njim pa se našim kan-
didatom ni bilo treba čisto nič zataje-
vati. Kakoršni so, taki so nasto-
pali. In to se je vse skladalo s pro-
gramom: narodno-napredne stranke. No-
benemu ni bilo treba zatajevati se,
nobenemu ni bilo treba zatajiti pro-
gram.

Tajili so drugi, ne naši. Kdor
drugače govori, je ali skrajno neveden
ali pa skrajno hudoben.

DOPISI.

Iz Komnu — (Učiteljsko zborovanje). —
Učiteljsko društvo za sezanski šolski okraj je
imelo svoj redni letni občni zbor v Komnu
dne 6. t. m. Udeležba je štela 45 udov. —
C. kr. okr. šolski nadzornik g. M. Kante je
pojasnjeval nekatere točke iz novega šolskega
in učnega reda. Predsedništvo se mu je za-
hvalilo. Zbor se je zgražal nad podlim bla-
tenjem „Gorice“ in „Prim. Lista“ glede na
učiteljski stan. Zbor je brzojavno pozdravil
izvolitev državnih poslancev: Štreklja, Hri-
barja in Rybača. Nov odbor se je sestavil
tako-le: Ant. Kosovel, predsednik; Jož. Rav-
bar, podpredsednik; Franc Vendramin, tajnik;
Angela Orlova, namestnica; Ant. Mervič,
blagajnik; Ant. Macarol, pevovodja; Karl
Gruntar, odbornik. — Delegatom za kongres
vseavstrijskega učitelstva na Dunaj, ki se bo
vršil proti koncu tek. meseca, je izvoljen g.
Ant. Kosovel, nadučitelj v Pliskovici.

Izpod Čavna. — (Proti dopisu izpod
Čavna v „Gorici“ od 4. t. m.) — Več-
krat se poštemu človeku pripeti, da kedaj
nehote pove ali zapiše kaj neresničnega. Laž-
njivi dopisnik v „Gorici“ od 4. t. m. je pa
tako pazil pri sestavi dopisa, da ni niti
enega stavka resničnega zapisal. Celi dopis
„da capo al fine“ je klerikalno lažnjiv. Ko bi
se vršila razstava lažnjivec, odlikovan bi bil
dopisnik onega dopisa gotovo z zlato ko-
lajno. Če nam dokaže dopisnik, da ni celi
dopis zlagan, pripravljeno smo plačati 100 K
„Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Kedo je oni dopisnik, to nas malo briga.
Ali povemo, da je lažnjivi butec. On hoče z
lažjo braniti in zagovarjati tukajnje gg. du-
hovnike, in — in koga še? prosim, držite se
za trehub — g. učitelja Likarja. — Chi non
ride? —

In kaj je dosegel s tem dopisom? Da
tukajšnje ljudstvo spregleduje in vidi, kje je
laž doma, in da s kakimi ostudnimi pripo-
močki se hoče ta stranka na površju
vzdržati.

Ta stranka plava na površju reke laži
ali pripravlja se vrtnec, ki jo prej ali slej
pogoltne.

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoški spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

XVII.

Athosova diplomacija.

D'Artagnan je bil legel v posteljo, ne toliko da
spal, temveč, da bi bil sam ter premišljeval o vsem,
kar je bil videl in slišal ta večer.

Ker je bil dobrega srca in ker je že od začetka
bil do Athosa neko instiktivno naklonjenost, ki se
slednjič izpremenila v resnično prijateljstvo, je bil
radosten, da je našel čilega in bistroumnega moža
namesto topega pijanca, ki bi spal omočen na kakem
pojišču, kakor se je bal. Sprejel je brez posebnega
pripornosti tisto nadvlado, ki jo je imel Athos vedno nad
njim, in namesto nevoščljivosti in razočaranja, ki bi
mu obšlo manj plemenito dušo, je čutil samo resnično,
srditosrečno veselje, ki je vzbudilo v njem najboljšo
moralno, da bo imela njegova pot do Athosa vendar
uspeli. —

Vkljub temu se mu je zdelo, da Athos ni v vseh
okoliščinah jasen in odkritosrčen. Kdo je bil ta mladenič,
ki ga je, kot je rekel, posinovil in ki mu je bil tako
veliko podoban? Kaj je pomenil ta povratek v dru-
žabno življenje in ta pretirana treznost, ki jo je kazal

pri večerji? Celo nekaj, kar je bilo navidezno brez-
pomembno, namreč odsotnost Grimanda, od katerega
se Athos nikdar ni mogel ločiti in katerega ni nocoj
niti imenoval, dasi je bil napeljan pogovor na to
stran, vse to je vznemirjalo d'Artagnana. In tako ni
imel torej več zaupanja do svojega prijatelja, ali pa so
vezale Athosa nevidne vezi, morda je celo že prej
vedel za d'Artagnanov obisk.

Ni si mogel kaj, da ne bi mislil na Rocheforta;
na to, kar mu je bil ta rekel v notre-damski cerkvi.
Morda je bil Rochefort pred d'Artagnanom pri Athosu?

D'Artagnan ni smel izgubljati časa z dolgim pre-
mišljanjem. Sklenil je, da bo skušal priti že nasled-
njega dne na jasno. To majhno, tako spretno oskrbo-
vano premoženje je pričalo, da se hoče Athos pona-
šati z njim, in to je bil ostanek njegove nekdanje
častihlepnosti. Vsed svojega čilega duha in svojih
jasnih misli je bil Athos bolj dovteten za visoko le-
teče načrte. Lotil se bo ministrovih načrtov s tem
večjo vnemo, ker bo njegovo naravno delavnost pod-
pirala tudi potreba.

Pri takih mislih je ostal d'Artagnan vkljub svoji
utrujenosti čuječ; delal je načrte za napad, in dasi je
vedel, da je Athos nevaren nasprotnik, je vendar do-
ločil, da začne delati v tem smislu naslednjega dne
tako po zajutreku.

Toda z druge strani si je moral tudi reči, da
mora na tako novem polju postopati zelo previdno,
študirati več dni Athosova znanja, prerešati njegove
nove navade ter si narediti sodbo o njih, skušati, da
izve od Raoula, bodisi med borenjem, bodisi na lovu,
potrebne vezi, ki so mu manjkale, da bi združil se-

danjega Athosa z nekdanjim; in to je moralo biti
lahko, zakaj učitelj se je gotovo zrcalil v srcu in duhu
gojenčevem. Toda d'Artagnan, ki je bil zelo bistro-
umen dečko, je dobro umel, kako nevarno bi bilo, ko
bi se po neprevidnosti ali indiscretnosti njegovi ma-
nevri odkrili izvežbanemu očesu Athosovemu.

Potem pa moramo tudi priznati, da se je d'Ar-
tagnan, ki je bil vedno pripravljen, rabiti zvižajo na-
sproti finemu Aramis ali domišljavemu Porthosu,
sramoval, delati za hrptom Athosu, temu odkritemu,
poštenemu srcu. Zdelo se mu je, da bi ga Aramis in
Porthos, ko bi spoznala, da je njun mojster v diplo-
maciji, potem še bolj čislala, Athos pa da bi ga manj
spoštoval.

Ah! zakaj ni Grimanda tu, tega molčečega
Grimanda? si je mislil d'Artagnan; v njegovem
molku so stvari, ki bi jih jaz gotovo umel, Grimandov
molk je bil tako zgovoren!

Med tem je bil v hiši polagoma zamrl ves ropot;
d'Artagnan je čul, kako so se zaprla vrata in polkna;
nato so umolknil psi, ko so si nekaj časa odgovarjali
drug drugemu čez poljano; slednjič je še osamljen
slavec ubiral v gostem drevju nekaj časa svoje har-
monične škale ter nato zaspal; v gradu ni bilo čuti
več drugega glasu kot odmev enakomernega mono-
tonega koraka nad d'Artagnanovo glavo; ta je mislil,
da mora biti tu zgoraj Athosova soba.

Sprehajajo se in premišljuje, si je mislil d'Ar-
tagnan, toda o čem? Tega ni mogoče vedeti. Vse
drugo bi se dalo uganiti, ali to ne.

Slednjič je menda vendar legel Athos v posteljo,
kajti tudi ta poslednji ropot je umolknil.

Corico, 8. 6. 1907. — „Norica“ z dne 25. p. m. oziroma 2. t. m. in nje „Prismojencek“ imata vse polno napadov na razne cerkijanske naprednjake, ter tudi nas mladeničev, ali kakor v „Gorici“ rečeno „junakov“, niso pozabili.

Vprašamo pa dopisnika „Gorice“, ali mu o njegovih „junakih“ ni nič znano? Kdo je bil tisti „junak“, ki je občinsko svetilko tako „popravil“, da mora biti že 3 mesece precejšnji del vasi v največji temi? Ali ni ta „junak“ član katoliškega izob. društva?

Dr. Knavs pa vprašamo, kakšno je tisto njegovo katoliško izobraževalno društvo, katerega člani so tako izobraženi! Ta izobrazba se je pokazala na dan sv. Trojice, prišla sta namreč ta dan dva klerikalna fantička med veliko mašo pred velika cerkvena vrata s cigareto v ustih, ter ravno med povzdigovanjem „Najsvetejšega“ prav izobraženo kadila, in šele ko jih je eden „brezverskih“ (ki pa je bolj veren kot člani tega društva) opozoril na to nedostojnost, sta vrgla cigarete v stran. In en član katoliškega izobraževalnega društva je tudi med veliko mašo metal pesek v cerkvena okna. Kaj pravite k temu Vi, dr. Knavs? Koliko bi bila trpela prižnica, koliko jeze in razsajanja, koliko „brezvercev“ bi bilo zletelo raz prižnico, ko bil to storil kateri naprednih mladeničev. Pa kaj se hoče, saj klerikalcem oziroma članom katoliškega izobraževalnega društva je vse dovoljeno.

Radovedni smo, in tudi pričakujemo, ali bo lažnjiva „Gorica“ tudi o teh junakih kaj poročala; da pa imenujemo „Gorico“ lažnjivo, tega nam dr. Knavs ne zamerite. Zato primate kaplana Soka za ušesa, ker je Vašo tako častito, tako sveto „Norico“ postavil na laž, ter javno priznal, da laže.

Dopisniku „Norice“ in „Prismojencek“ pa svetujemo, da naj poprej liberalce z „žepom“ očisti, potem naj jih šele s peresom. Torej pometajte poprej pred svojim pragom.

Napredni mladeniči.

Iz Rohoca. — († Henrik Malloyer.) Dne 4. t. m. ob 5 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj je umrl nagle smrti carski uradnik g. Henrik Malloyer. Zvečer je bil še zdrav; zjutraj mu je prišlo nekaj slabo, ali je še sam iz postelje vstal in šel k oknu pit malo vode. Ko stopi spet proti postelji, se je čutil še bolj slabega, nato skoči k njemu njegova soproga in pokliče hitro še nadstražnika, ki je prišel gledat, kaj da je. Videl je, da ni več pomoči, da je smrt nastopila; še par zdihljejev, in ni ga bilo več. Tako lahko smrt je imel. Zdaj kar je pa počenjal vikar Fon, presega vse meje. Ko so mu naznanili smrt, je zapovedal, da se mu ne sme zvoniti, dokler se ne prepriča, ali je bil kristijan. Poglejte, na kakšen način se je prepričal. V Kobarid je poslal mlado mežnarco z brzojavko na škofijo. (Bog ga vidi, kaj je brzojavil). To smo čakali cel dan, kedaj bode mrliču zvonilo, in ko je prišel zvečer s pošto ob 6. uri od škofije odgovor, smo spet čakali, kaj da bode pa zdaj; nato je prišel glas, da se mu ne bo še zvonilo. Zdaj se pa zberemo 2 podžupana in 3 starešine, ki gremo k njemu v farovž, da se prepričamo, kakšen vzrok ima. Poglejte, kakšen vzrok nam je navedel. Da ni bil pri spovedi, in da on ga ni obhajal vsa tri leta, kar je tukaj, nič ni pomagal ne krstni list ne poročni list, on ni šel na to, kakor samo na spoved, in da on ne pusti še zvoniti, dokler ne pojde drugi dan k dekanu v Kobarid, da se bode z njim posvetoval, kako da bode, in kadar pride nazaj, da pove. Enemu starešinu je rekel, da ne bode ukazoval, ali je udobil v odgovor, da sram naj ga je kot duhovnika, da kaj takšnega govori. Mi drugi smo prišli tukaj, da se posvetujemo, kaj se z mrličem napravi. In poslušajte, ljudje božji, kaj je rekel, da če ga pokoplje, da ga pokoplje v staro pekopalnišče, zvonilo se mu bo pa samo z enim zvonom, pa z malim, in če bo žendarmerija posredovala, da ga pokoplje v novo pekopalnišče, v tisto vrsto, ki spada, in kar bo pa potlej naprej pokopaval, da bo moral vsak grob sproti blagosloviti. Vprašali smo ga, ali je on gospodar naših zvonov; je rekel, da ni drugi ko on. Nato smo rekli, ker jih je občina ukupila, jih vzamemo dol in prodamo, denar pa razdelimo, in Vi, nunc, hodite pa v stolp vpit, kadar bo za k sv. maši iti; je rekel, da če jih mi ne vzamemo dol, nam jih pa vlada vzame (je že mislil na Francosko!) Kaj je še rekel. Da če ga pokoplje kot drugega křtjstjana, da poluhjanje napravi. Poglejte modrega Jaka, še večje poluhjanje in prepir je zdaj napravil, ko je bilo vse ljud-

stvo iznenadeno zaradi njegovega početja. Pustimo zdaj tega nunc Fonovskega in pojdemo pa v Kobarid k dekanu. Drugi dan zjutraj gre en starešina k dekanu prej ko Jaka, da vidi kaj pa dekan poreče, ko stvar pojaspri; imel je pri sebi krstni list in poročni list. No, dekan ni nič vprašal, da kedaj je bil pri spovedi, samo to, ali je bil duhoven pri njem pri smrti. Udobil je odgovor, da ni bilo mogoče ga klicati, da sem slišal stransko, da je umrl, drugega jaz ne vem nič. Šele zdaj se je zvidelo, kako da je, in da je naš Jak dal na škofijo, ne da bi poprej z dekanom govoril, in zdaj dekan ni vedel, kaj ukreniti, dokler ni prišel Jaka k njemu, ko ni vedel, kaj ima od škofije. No potlej je pa precej prišel, in potlej je pa Jaka udobil od dekana nalogo, da mu mora zvoniti in napraviti kakor z vsakim drugim kristjanom. Potlej je šel Jaka tekel nazaj v Kred in ukazal hitro zvoniti. Torej pogledjte, ljudje božji, celih 30 ur je ležal mrlič na mrtvaškem odru, kot kristijan, preden se mu je zvonilo. Ko je odnesel Jaka pete od dekana, je šlo pa k dekanu sorodstvo pokojnega Malloyerja, ki so odlične osebe, ki ne bodo pustile, da bi to-le Jakcu kar tje prek ušes pošumelo; radi bi ga bili pri dekanu udobili, pa je bil ušel on ven, oni drugi pa noter, toliko da so ga videli. Tisti dan popoldne je tekel zopet Jaka v Kobarid, pravijo, da je moral iti na sodnijo zaradi tega (popre, je pa rekel, da on se ne boji, če magar gre pred cesarja). No, zdaj pa ne mislite, da je šel skozi Kobarid na sodnijo, ampak po stranski poti, da ga niso Kobaridci videli. Pravijo, da jo je pobrical gor v Drežnico, ker ni smel on priti vodit pogreb; pa če je bil prišel zraven, so ga bili prroč zapodili. Kadar je bil pogreb končan, se je privlekel nazaj v Kred; potlej je pa popraševal, kakšen je bil pogreb. Pogreb, ki ga je opravil vikar iz Staregasela po ukazu dekanomem, je bil na 6. t. m. ob 9. uri zjutraj. Bil je impozanten, da v Kredu ga gotovo še ni bilo takšnega; toliko ljudij je prišlo, in tudi iz Kobarida so prišli skazati zadnjo čast možu, ki ga je vse čislalo in spoštovalo, ki je bil prav vesten uradnik v svoji službi, z nobednim se ni prepiral, in do nobenega ni imel sovraštva, kakor ga ima naš Fon. Zapustil je udovo in 3 $\frac{1}{2}$ letno hčerko. Naj v miru počiva in večna luč naj mu sveti!

Pijte vsak dan z vinom, mlekom, konjakom ali s sadnim sokom rogaški Tempel-vrelec in boste imeli poleg prijetne, rezke in okrepujoče pijače še prednost nje izbornega učinka na tek, prebavanje in na redno menjavo snovi.

Domače in razne novice.

„Kmetiška stranka“. — Danes se je vršilo „pri Jelenu“ v Gorici zborovanje za „kmetiško stranko“. Dvorana je bila polna. Zborovanje je otvoril Mermolja iz Vrtojbe, predsedoval je Miha Zega iz Kanala, govoril potem dr. Franko, ki je pozdravil navzoče, rekoč, da kar pove, so njegove misli, ideje, in ne programatične izjave. Odzval se je povabilu nekaterih mož. Gledé gospodarskega položaja pravi, da smo na slabem, kmet je zanemarjen, zadolžen. V zemljiški knjigi od 100 vložkov je čistih 5. Preveč hipotečnih dolgov, posojilnice bi morale z eksekucijo izterjevati, da ni toliko stroškov. Davki so preveliki, občinske doklade prevelike, potrebna je prememba klasifikacije zemljišč; slaba je komunikacija v gospodarskem prometu. Od kmetijskih pridelkov ima dobiček le prekupčevalec. V kulturnem oziru smo zanemarjeni. Ljudska šola vrši svojo nalogo, drugih šol nimamo. V političnem pogledu smo tlačani Italijanom. Zahtevamo, da bomo gospodarji na svojih tleh, neodvisni od Italijanov. Kdo je kriv tem razmeram? Naš domači prepir. Moči se absorbirajo v strankarskem boju. Ako bi se le del teh sil vporabil v korist naroda, bi se razmere predrugačile. Poprej složni, imeli le Italijana za nasprotnika, sedaj vidijo le koristi stranke pred seboj. Složen narod hočemo, da nastane zopet mir. Če mogoče složno delovanje na Koroškem, v Trstu, v Istri, mora biti tudi pri nas. Mi ne potrebujemo takih bojev kakor na Kranjskem. Sigurati si moramo slovensko zemljo, da je nam tujec ne odnese. Ne odobruje častnikarskih bojev. Treba organizacije vseh onih, ki ne odobrujejo politike ne ene ali druge stranke.

Hočejo složnost in mir, povzdigo kmetijstva, omike, gospodarske osvoboditve, enakopravnost, v verske stvari se stranka ne bo utikala, spoštovala pa verski čut našega ljudstva; gledé glasila se še domenijo... V imenu učiteljstva je pozdravil stranko nadučitelj Medvešek, rekoč, da jim je simpatična. Pred tem zborovanjem so zborovali oni. Govoril je Brajnik iz Št. Andreža, rekoč, da se mora ustanoviti taka stranka. Potem je govoril Mermolja o zatiranem kmečkem stanu, omenjal zanikerno deželno trtnico, drag deželni dvorec, povdarjal glede klerikalne stranke, da 90%, njenih volilcev je volilo, ne da bi vedelo kaj in zakaj. Volja snega stanu je zmagala, ne pa ljudska volja. Govoril je tudi Širca s Krasa, na kar so izvolili pripravljalni odbor, ki sestavi program.

Pripominjamo, da na shodu ni bilo nič klerikalcev. Število udeležnikov je bilo 250, polovica jih je odšla pred koncem zborovanja.

Avskultantom je imenovan pravni praktikant pri c. kr. okr. sodniji v Gorici gosp. Fr. Korsič.

Občinske volitve v Kanalu. — Klerikalci so imeli veliko poželjenje, da bi zagospodovali v Kanalu. In župan naj bi bil sam zagorodni gospod notar Terkuč. Toda temu zagrozenemu klerikalcu in častilcu brezdomovince Gregorčiča je spodletelo tako, da je moral uvideti, da on v Kanalu nikdar županil ne bo. V tretjem razredu klerikalci sploh niso nič dobili, ujeli so le 4 mesta. Vseh starašin je 18. Župan bo naprednjak sedaj in bodoče, pa če Terkuč od jeze počí ali pa v Sočo skoči.

Domišljivi notar Terkuč je kandidiral v tretjem razredu, da bi mogel reči: ljudstvo ga je izvolilo. Ali kaj se je zgodilo? Dobil je en sam glas. G. Križnič, katerega so toliko blatili po umazanih farovških listih, pa je dobil skoro vse oddane glasove. — Kaplančeta Ivančeta je nekdo potegnul v prvem razredu; dobil je en glas za namestnika. Tudi Lenardič je bil deležen 1 glasu.

Tako so končale volitve častno za napredno stranko. Adijo, Terkuč!

Dopis o volitvah prihodnjic.

Podružnica slov. planin. društva za Ajdovsko-Vipavski okraj priredi svojim članom in prijateljem planinstva v soboto dne 15. t. m. izlet na Javornik pri Črnomvrhu. Odhod iz Ajdovščine ob 5 $\frac{1}{2}$ uri pop. do gostilne pri „Cencu“, kjer se prenočuje. Drugi dan ob 3. uri zjutraj odhod na Javornik. Jedila in pijačo naj si vsak član sam preskrbi.

Občinske volitve v Gorici. — Izid volitev v drugem razredu smo že naznanili. Prišlo je volit 209 volilcev; vseh volilcev v drugem razredu je 855.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani poslala je narodna tvtka I. Perdan v Ljubljani prispevek od prodanih družinskih užigalic 1000 K. — To je uže drugi tisočak, katerega je družba letos od omenjene tvtke dobila. Slovenci! Kupujte in zahtevajte v vseh trgovinah, trafikah i. t. d. samo naše narodne užigalice!

Narodno slavlje v Solkanu. — Nanašaje se na dopis v sobotni „Soči“ se obrača odbor „Slovenske čitalnice v Solkanu“ do onih p. n. slovenskih društev, ki še niso uaznanila svoje udeležbe oziroma sodelovanja pri veliki veselici v proslavo 40. letnice obstanka „Slovenske čitalnice“ v Solkanu, z najljudnejo prošnjo, da se zglase takoj ko mogoče, da mora odbor pravočasno ukreniti vse potrebno. Dosedaj se je sicer odzvalo že lepo število pevskih, bralnih i. d. društev, toda odbor pričakuje skoro vsestranske vdeležbe.

Slovenska društva! vzdrzimate se, oglasite se vsa, saj menda ne zaostanemo Slovenci za svojimi drugorodnimi sosedi. Prepričani, da nas Vi ljubi bratje v solčni Gorici obiščete polnoštevilno, nadejamo se, da tudi na Krasu, na Vipavskem, v Brdih in v gorah ne bode vasice, ne boč družstva, ki bi ne bilo zastopano 7. julija pri velikem narodnem slavlju v Solkanu. — Z bratskim pozdravom odbor „Slovenske čitalnice v Solkanu“.

Umril je v tukajšnji bolnišnici usmiljenih bratov delavec Josip Brajdot, katerega je opekla vrela voda iz kotla v Moserjevi tovarni.

Vojaški begunec. — Blizu kmetijske šole so našli obleko artilerijskega vojaka. Vojak se je preoblekel najbrže na polju, potem pa pobegnil.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja tem potom na različna vprašanja, da

„Meškove razglednice“ razpošilja pisarna družbe sv. C. in M. sama — druge spomladanske glavni založnik g. J. Bonač v Ljubljani. Slovenci, podpirajte to podjetje! Kupujte in zahtevajte povsod le Ciril-Methodove razglednice!...

Vsem naročnikom nabiralnikov se uljudno naznanja, da družba nima sedaj v zalogi nabiralnikov, naroči pa novih prav kmalu prav je, da se vsi tisti gostilničarji i. t. d. ki imate javne prostore, po katerih se zbirajo naši rodoljubi, oglasite za nje in družba nabiralnikov tudi v tej množini oskrbela. Stari nabiralniki pa še tu in tam tiče v prašenih kotih sami zaprašeni in puščate brez dela in pustite, da ne vrše svoje naloge naši družbi v gmetni prospeh! Na danjimi!

Dva vojaška begunca. — Finančnim stroškom pri laškem Vidmu sta se predstavljal dva vojaška begunca iz Avstrije. Eden imenuje M. Matjašič iz Istre, drugi je Stegona iz Trsta. Oba sta služila v Trstu v lovskem batalijonu. Izjavila sta, da sta begunila radi strogosti v službi.

V Gorico iz Maribora so pripeljali 25-letnega Antona Posingerja, ki je ukradel, ko je šel pri grafu Coroninju v Št. Petru, okoli 400 K denarja. Prijeli so ga te dni v Mariboru. Tatvino je izvršil koncem maja.

Iz Soče so potegnili pri Gradišču trup Franca Zupanca, to je onega, ki je 4. t. m. ušel iz kaznilnice. Zupanc je bil rojen 1. 1877 v Duplici na Kranjskem.

Dijaška prenočišča. — Akademični planinški krožek v Pragi si je nadel nalogo privedi letos po celem Slovenskem prenočiščem, kjer naj bi potujoči slovenski dijaki brezplačno ali pa za malo ceno prenočevali. Precejšnje število gostoljubnih rodoljubov iz vseh slovenskih dežel se je odzvalo temu pozivu in dalo razpolago čez počitnice eno ali več postelj, nekaterih krajih so zavedne občine same priskrbele na svoje stroške taka prenočišča. Ki pa je še mnogo krajev, odkjer se ni še nihče zglasil, da dá na razpolago tako prenočišče se obrača akad. plan. krožek še enkrat tem potom na rodoljube, ki so v stanu odstopiti čez počitnice eno ali več postelj, naj nam naznanijo na dopisnici kar mogoče kmalu sicer na naslov: Akad. plan. krožek, S. P. D. Praga — Kr. Vinogradi, Šafarikova ul. Tudi se obračamo do gg. gostilničarjev, nam nam naznanijo cene za priproso. Zdravkosilo in večerjo, ker natisnemo to v „Soči“ znamu dijaških prenočišč. Vsako prenočišče dobi lično tablo z napisom „Dijaško prenočišče“ in z odznakom S. P. D. ter se iste pošljejo hitro, ko jih tovarna izgotovi. Pričakujemo, da se temu pozivu odzove obilo prijateljev potujočih dijakov, tako da ne bode nobenega večjega kraja na Slovenskem, kje bi ne bilo dijaškega prenočišča.

Bralno pevsko društvo „Stanjel“ v Stanjelu na Krasu vabi na veliko veselico, katero priredi dne 16. junija t. l. ob 3. uri popoldne. Vspored: 1. „Mladi vojaki“, godba. 2. „Tri glav“, poje možki zbor „Stanjel“. 3. „Slovenski!“ Godba. 4. „Na straži“, poje možki zbor „Stanjel“. 5. „Valjček“, godba. 6. „Na gore“, poje mešan zbor društva „Kraški slavček“ iz Kobljeglave. 7. „Kje dom je moj“, godba. 8. „Na ples“, poje možki zbor „Stanjel“. 9. „Venec slovenskih pesmi“, godba. 10. Igra „Trije tički“, burka v dveh dejanjih. 11. Ples, ki traja do polnoči.

Igro priredi „Dramatično društvo“ v Trstu pod vodstvom g. Jaka Štoka.

Vstopnina k veselici 50 vin., sedež 20 vin. Pri veselici in plesu svira godba 40 pešpolka iz Gorice. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Bralno in kmetijsko društvo „Ljlik“ na Vojkovi vabi na veselico, katero priredi v nedeljo dne 16. junija t. l. v prostorih g. G. Rubbia s gradom s prijaznim sodelovanjem pevsko-izobraževalnega društva „Prešeren“ iz Št. Petra pri Gorici. Vspored: 1. J. Aljaž: „Triglav“, možki zbor. 2. H. Volarič: „Zvečer“, možki zbor. 3. F. S. Vilhar: „Slovo“, možki zbor. 4. S. Gregorčič: „Naš narodni dom“, deklamacija. 5. Žirovnik: „Večernica“, mešan zbor. 6. Hubad: a) „Meglica“, b) „Bratci veselijo“, mešan zbor. 7. Burka v enem dejanju. 8. gosposda in en sluga. 8. Ples. Začetek ob 3. uri in pol popoldne. Med posameznimi točkami in pri plesu svira Sokolska godba iz Prvačine. Vstopnina k veselici 40 vin., sedež 1. vrste 60 vin., II. vrste 40 vin. — Plesni komandant 20 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je objavila slovenska narodna čitalnica v Clevelandu (Amerika) za narodni kolek 20 K — ter namenjajo, da bodo tamkajšni Slovenci pisma kolektivno z narodnim kolekom ter ga v kratkem se naročili. — Slovenci! Posnemajte ročajube v daljni Ameriki!...

Zahvalo. — Pevsko in bralno društvo "Kraljev prapor" v Pevni izreka najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je veselica dne 9. rožnika vspela v vsakem oziru povoljno. Še posebej se isto zahvaljuje slavnemu "Slovenskemu bralnemu podpornemu društvu" iz Gorice in uglednemu "Bralnemu in pevskega društvu" iz Ljubljane. Zahvalo za blagohotno sodelovanje, pevovalci g. Emilu Komel, g. Kajetanu Fajgelj, g. Ferdinandu Makuc, g. Alojziju Fogar za neproplachno pripuščen veselilni prostor in posebno vrlemu "Strejskemu društvu" iz Škofje Loke, velespoštovani družini Fiegl iz Ljubljane in g. Milanu Klančič iz Podgore za neproplachno vstopnine.

Pevma, 12. rožnika 1907.

Društveni odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani nameni tem potom, da so nekateri gg. in družine pozabili plačati poslani družbeni koledar za leto 1907. Prosi se, da bi se ta znesek kmalu dostavili, ker potrebuje družba za narodno šolo mnogo denarja.

Z murve je padel 73-letni Franc Pavšič v kmetu; padel je tako nesrečno, da je obšel mrtev.

Gostilničarji. — Ako želite postreči Svoje goste z dobro kapljico, priporočam Vam pristen istrski teran po ugodni ceni. Obrniti se je na g. Hinko Stibil v Vrtovinu pri drž. cesti pošta Črniče.

Kolesarsko društvo "Gorica" priredi v nedeljo 16. t. m. ob 6. uri popoldne — dirko Solkan - Preval $\frac{1}{2}$ ceste na Sv. Goro. Darila so čvetera: 4 svetinje. Vložek za dirkača K 2.—. Prvi izmed članov dobi še posebej dragocen trak z napisom: Najbolji dirkač koles. društva "Gorica". Odhod izpred kavarn "Central" ob 4. uri pop. odkoder se gre skupno v Solkan. Po dirki razdelitev daril in posta zabava v gostilni pri Mozetiču v Solkanu. Odbor.

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Razmere na goriskem sadnem trgu. — Prošli ponedeljek je šla h goriskemu županu dr. Mazariju deputacija Gor. kmet. društva in županov iz goriske okolice obstoječa iz gg. poslancev predsednika Gor. kmet. društva dr. Jakobčiča in župana A. Klančiča iz Podgore ter mu pojasnila ogorčenje našega ljudstva nasproti tržnim komisarjem. Obenem mu predložila spomenico takele vsebine:

Slavni magistrat!
Podpisana županstva v Kojskem, Podgorju in Števerjanu, naveličana trpeti neznozne razmere, ki vladajo na izvoznem trgu v Gorici, vročajo slav. istemu sledečo spomenico: Kmetovalci podpisanih županstev znašajo, da so pridelke, posebno še sadne, na izvoznem trgu v Gorico, kjer jih spravljajo v denar in jih na to nakupijo v mestu potrebno za dom. — Naravno bi se zdelo, da znajo to mero izvesti činitelji vpoštevati in da skrbе, da se nekolončane kar mogoče na trg in v mesto pripelje, a ravno nasprotno se godi, t. j. našim kmetom se delajo take sitnosti, krivice in nepravilnosti, da jih ljudstvo ne mara več prenašati. Neštete so pritožbe v tem oziru, in nabrali smo toliko takega gradiva, da se zdi vsakemu kar neverjetno, kako more mestni magistrat dopuščati tako zlorabljanje javne oblasti, katero poseduje od strani svojih službenecv napram narodnim našim kmetovalcem. V dokaz se navaja več izsledov l. 1906. in 1907.

S temi je dokazano, da izrabljajo magistratni uslužbenci svojo moč v to, da šikarajo na vse mogoče načine naše okoličane kmetoma iz hudobije, sebičnosti ali iz narodnega sovraštva. Da tiči nekaj krivde tudi pri drugih ljudeh, ki ne poznajo zdravstvenih predpisov, pripoznamo; ali da se to enkrat naredi in da se te škandalozne razmere odpravijo, zahtevamo:

1. da se zabiči tržnim uslužbencem sl. telega, naj ravnajo z našimi ljudmi kot omiljanci, ter se jih pouči, da so oni tu za ljud-

stvo in ne ljudstvo radi njih; 2. da se Goriskemu kmetijskemu društvu v Gorici dopošiljajo zdravstveni in drugi tržni predpisi, da lahko obvesti o teh okoliščanske posestnike; 3. da se ustanovi razsodišče obstoječe iz tržnega komisarja, 1 zastopnika c. kr. kemičnega poskuševališča in 1 zastopnika Goriskega kmetijskega društva, na katero se lahko obrne naše posestniki v dvomljivih slučajih in katero razsodišče tudi določa, kaj naj se s zaplenjenim blagom napravi. — Dostavlja se še, da je treba razpošiljati za izvoz ne popolnoma zrelo sadje, ker v nasprotnem slučaju prehitro dozori in se pokvari. Omenjati je tudi treba, da za kvalificiranje sadja, ki se izvažajo, so v prvi vrsti poklicana pristojna oblastva na trgih, kamor blago dospe in ne ona tu v Gorici, ker črešnje, ki romajo n. pr. v Petrograd, morajo biti v drugem stanju zorenja, kot one, ki gredo samo do Gradca ali še kam bliže. Podpisana županstva zahtevajo, da se tem 3 točkam nemudoma in popolnoma ugoti, ker bodo v nasprotnem slučaju prisiljena izvajati skrajne posledence in si ustanoviti lasten izvozen trg.

(Slede podpisi.)
Gospod župan dr. Marani je obljubil, da se za stvar zavzame ter bo skušal razmere na trgu zboljšati.

Izvozni trg v Gorici. — V torek je bilo na izvoznem trgu 520 kvintalov črešenj po 40 K; 80 kvintalov graha po 26 K; 15 kvintalov špargljev po 60 K; 60 kvintalov krompirja po 18 K.

Včeraj je bilo na izvoznem trgu 370 kvintalov črešenj po 44 K; 60 kvintalov krompirja po 16 K; 80 kvintalov graha po 20 K; 15 kvintalov špargljev po 60 K; 0.50 kv. jagod po 90 K.

Sanacija deželnih financ — Na konferenci vseh avstrijskih deželnih odborov so zastopniki na Dunaju 11. t. m. sklenili: Državno-zborski poslanci naj takoj začetkom zasedanja vložijo nujni predlog, v katerem pozivljajo vlado, naj predloži predlog o temeljiti sanaciji deželnih financ in naj se predlog da deželnim odborom na znanje. Država naj nadaljuje s poddržavljenjem železnic, monopolizacijo rudnikov in vodnih moči.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva "Merkur" v Ljubljani. — V službo se sprejme: 2 poslovodje, 2 knjigovodji in korespondent, 7 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnikov špecerijske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, — pomočnik železninarske stroke, — pomočnik modne in galant. stroke 2 kontoristinji, 1 blagajničarka, 4 prodajalke, 2 učenca. — Službe iščejo: 1 poslovodja, 4 knjigovodje in korespondent, 3 kontariste, 12 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2 pomočnika modno in galant. stroke, 10 kontoristinji, 4 blagajničarke, 7 prodajalk. — Posredovalnica posreduje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Socijalne vesti.

Organizacija poštarjev, pošnih oficijantov in aspirantov. — Pretekli teden je sklical osrednji odbor poštnih oficijantov in aspirantov shod na Dunaj v prostore hotela "Post". Pozivu so se odzvali skoraj vsi deželni in krajni odbori. Vsled tega je bilo obiskano zborovanje po zastopnikih cele Avstrije prav močno. Ob enem so pristopila češka društva, katera so imela do sedaj svoj osrednji odbor v Pragi. — Dosegel se je lep, nepričakovan uspeh. Navzoči zastopniki osrednjega odbora poštarjev so bili pooblašteni izjaviti, da so pripravljene v slučaju sporazumljenja se združiti v jeden osrednji odbor. Sklenilo se je o daljši razpravi, postopati skupno. Nova organizacija, v kateri bodo odslej združeni vsi poštarji, oficijanti in aspiranti cele Avstrije, sprejela je jednoglasno načrt organizacije, sestavo zakona o uravnavi službenih razmer ter se za slučaj strahovanj zastopništva naših stanovskih zanimanj izrekla popolnoma skupno. V kratkem priredi osrednji odbor organizatorični shod v Ljubljani. Kakor razvidno iz načrta, kateri se iz taktičnih vzrokov sedaj še ne objavi, — želeli bi bilo, da se tega poziva udeleže vsa društva in krajni odbori poštarjev, oficijantov in aspirantov kranjske, koroške, sp. štajerske, goriske in istrske dežele po svojih zastopnikih.

Stavkarsko gibanje v Ameriki. — V San Francisku stavkajo vozniki in izprevodniki cestne električne železnice. V Pittsburgu so zaprli velikanske tovarne družbe Colonial

Steel, ker stavka nad 1000 delavcev. — V Newyorku stavkajo pristaniški delavci. Sedem parnikov ni moglo odpluti, ker niso mogli naložiti blaga. Med stavkajočimi in lomilci stavke je prišlo do boja. Posegla je v boj policija in le s težavo napravila red. — V Pomeryju traja stavka premogarjev že okoli dva meseca. Prišlo je do boja med unijskimi in neunijskimi delavci, v katerem je bilo ranjenih več oseb.

Razgled po svetu.

Iz kmečkih okrajev je v poslanski zbornici 319 poslancev, iz mestnih pa 197. Po posameznih deželah se dele poslanci tako:

	dežela	mesta	skupaj
Kralj. Češko	76	54	130
Morava	29	20	49
Šlezija	9	6	15
Galicija	72	34	106
Bukovina	10	4	14
Kranjsko	11	1	12
Dalmacija	11	—	11
Dolnja Avstrija	21	43	64
Gornja Avstrija	16	6	22
Štajersko	19	11	30
Solnograško	4	3	7
Koroško	9	1	10
Tirolsko	18	7	25
Predarlško	3	1	4
Trst	—	5	5
Gorica, Gradiška	5	1	6
Istra	6	—	6

Pred otvoritvijo državnega zbora. — Češki listi poročajo, da slovanske stranke nastopijo solidarno proti kandidaturi Weisskirchnerja na predsedniško mesto. Kandidata za predsedniško mesto so: Herold, Kramar in Žatek.

Angleški časnikarji so poslali iz Beljaka dne 8. junija "Deželni zvezi za tujski promet na Kranjskem" nastopno brzojavko: Your friendly and warmhearted reception in your district has still added to the enchantment of your glorious scenery. Pray accept our heartiest thanks. — James Baker, visepresident and honorary secretary. — Ljubeznivi in prisrčni sprejem v Vaši deželi je očaranje nad prekrasnimi pokrajinami še povečal. Prosim sprejmite našo najsrčnejšo zahvalo. — James Baker, podpredsednik in častni tajnik.

Nižeavstrijski deželni zbor je vsprejel nujni predlog, v katerem se pozivlja vlado, naj ugoti vsem prošnjam kmetskih sinov in poljskih delavcev ter jih oprosti od orožnih vaj. Nadalje je deželni zbor sklenil zakon glede občinskih posredovalnih uradov, konečno je vsprejel predlog, ki pozivlja vlado, naj prične z regulacijo Morave iz državnih sredstev, ne da bi bilo treba kaj prispevati deželi.

Krvave volitve v Galiciji. — V okraju Turkov je prišlo do krvavih izgrediv ob ožji volitvi. Trije kmetje so bili ubiti, trije duhovniki in 30 kmetov je težko ranjenih.

Maloruski poslanci bodo delovali v državnem zboru z vso močjo na to, da se dosedanji volilni sistem za Galicijo odpravi. Potem začno akcijo za splošno, jednako in direktno volilno pravico za deželne zборе.

V Rigi na Ruskem so vstrelili 12. t. m. 8 ujetnikov, ki so se bili spuntali v ječi in katere je vojna sodnija obsodila na smrt.

Alkohol in zločinstva. — Uprava škotskih kaznilnic je priobčila zanimivo študijo, v kakem razmerju sta pijanost in zločin. Ne le skoro vsi mali prestopki so posledica pijanosti, ampak tudi največji zločini so često več ali manj z zvezi z alkoholom. Pri 50 zločinih, ki so jih nalašč v ta namen kar najnatančneje preiskali, se je izkazalo, da je bilo skoro polovico izvršenih v pijanosti in sicer 26 odstotkov v soboto, ko imajo delavci največ denarja.

V Roču v Istri so zmagali pri občinskih volitvah v vseh treh razredih Hrvatje. Roč je bil večasih laška trdnjava.

Samomor vojaka. — V Celovcu se je vstrelil prostak 17. pešpolka Fran Kraker.

Slovenski ulčni napisi v Ljubljani. — Občinski svet ljubljanski se je zopet izrekel za samoslovenske napise ulic v Ljubljani. Ob enem se je sklenilo, obrniti se do deželnega odbora, da temu pritrdi. Konečni vspeh je v rokah deželnega odbora. Da ima Ljubljana dvojezične napise, to je zasluga svoječasne klerikalno-nemške koalicije v deželnem odboru kranjskem. —

Književnost.

Nova Avstrija. — Splošna in enaka volilna pravica je dala Avstriji novo lice, ki se najbolje zrcali v poslanski zbornici. To nam značilno predstavlja zemljevid, ki je izšel v založbi renomirane tvrdke G. Freytag & Berndt na Dunaju VII.-1. Cena 2 K. Vsak volilni okraj je označen, kateri stranki pripada po svojem poslancu tako da je pregled jasen in točen. Dodan je zaznamek novih poslancev. Vrh tega pa so navedeni izkazi o percentualnem razmerju posamičnih narodnosti, o njih davkih in kar še more pojasniti in spopolniti podatke zemljevida samega.

Gospodična

stara 17 let,
katera je dovršila šestrazredno šolo, želi vstopiti h kaki boljši tvrdki kot začetnica.
Deč pové naše upravištvo.

Kupim sadni vrt

s hišo ali brez nje,
ali malo kmetsko posestvo.
Ponudbe na upravištvo našega lista.

Pozor! Kdor želi pristne vipavske vinske kapljice, zlasti za poletje, po zmer-nih cenah, naj se obrne na **Antona Rešeta**, posestnika, na Planini pri Vipavi hšt. 80.

„Goriška ljudska posojilnica“
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
Račun pošne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 12. marca 1907. se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1906.: Zadrugnikov 1823 z deleži v znesku 104.790 kron. — Hranilne vloge: 1.675.188-82. — Posojila: 1.617.190.37. — Reservni zaklad: 82.382-63. — Vrednost hiš: 112.328-—

FERNET-BRANCA

Jedini lastniki načina za izdelovanje,
je najbolj učinkujoča želodčna grenčica sveta

Neizogibno potrebno v vsaki družini!

Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni

Eugen Grion

Gorica, ulica Formica št. 4.

Nova kotlarska delavnica.

Zaloga neobdelane kotlovine in v plasteh. Kotli raznih velikosti. Distilirni aparati. Filtri. Raznovrstne kuhinjske posode.

Vse po zmernih cenah.

Ženstvo!

Strjenje krvi itd. zdravi:
P. Ziervas, Kalk pri Kolinu št. 244.

Gospa G. v M. piše:

„Daše sredstvo mi je hitro pomagalo.“

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče uporabnega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šiviljarje.

Svetilnice. — Rožni vencl. — Mašne knjžice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Ugodna prilika!

Zaradi ugodnega nakupa pred podražanjem cen, prodajam kambrike, safine, batiste in cefirje v krasnih novih uzoreh, še po stari najnižji ceni.

Velika izbira volnenega blaga za ženske, sukna in belega platna. — Postrežba najcenejša in solidna.

Se priporočam z odličnim spoštovanjem

Anton Bohinski

Corso G. Verdi 35. - GORICA - Corso G. Verdi 35.

Lepa 2-nadstropna hiša

z vrtom, kletjo in drugimi shrambami ob državni cesti v Ozeljanu

se oddá v najem.

Jako pripravna na letovišče.

Ponudbe je pošiljati na ime: Fran Špacapan.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

„Flox“

je fotografski aparat, s katerim — brez znanja — vsakdo lahko fotografira. Z aparatom se napravi slike v velikosti 5x7 cm in stane z elegantno popolno pripravo in navodilom samo

kron 6.

Odpošilja proti povzetju:

H. Weiss,

Dunaj XIV. 3., Sechshauerstrasse 5/108.

Mi vsi nosimo kravate le od Fr. Steiner-ja ker nam tam najboljše postrežejo.

6 komadov ovratnic (kravat) ali mašen (ali 3 kravate in 3 mašne) lep sortirane K 3 — Posebno fina izbira 6 komadov K 4 —

Razpošiljalec kravat

FR. STEINER,

Dunaj II., Kraftgasse 3/16.

Odpošilja proti povzetju. — Neugajajoče se zamenja.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervno za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“

(Strangfalzriegel)

„Sistem MARZOLA“

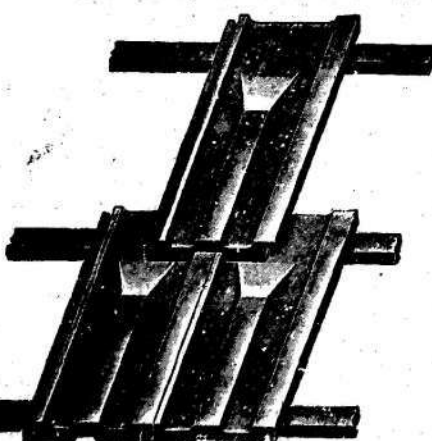
Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

== Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. ==

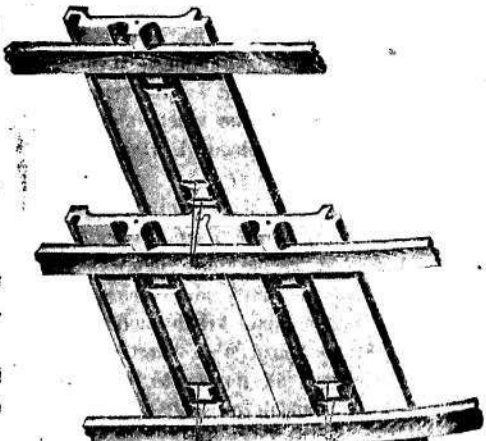
Vsaki strešnik se zamore na lato pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmo se zastopniki

Sprejmo se zastopniki.

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta 1905. dalje — veče pridobljene koncesije od obrtne oblasti — sprejemati vsa naročila

električne luči

in gonilnih naprav

kakor tudi vsa popravila spadajoča to stroko.

Z ozirom na dolgoletno vezbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pričakujeta, da se bode slavno občinstvo ravno tako za upno obračalo na podpisanca, kakor do slej ter zagotavljata solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega njih stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila

spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električne luči v Gorici, za vojašnico št. 13.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

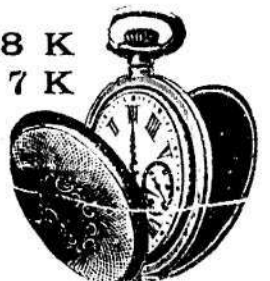
Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofoletti-jeva pijača iz kine in železa, najboljši pripomoček pri in zdravljenju s trsknim oljem. Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Čujte! Čujte!

Prej 18 K sedaj 7 K

Krasna remontoir-Gloria srebrna ura s 3 možnimi pokrovi, bogato okrašena, dobro izdelana leta garancija, pošilja proti povzetju za samo 7 kron

Henrik Weiss — Dunaj XIV. 3.

Sechshauerstr. 5/5.